

ΑΝΑΜΝΗΣΕΙΣ

ΤΟ ΤΣΑΪ ΤΟΥ ΡΟΛΛΕ

ΙΧΑ μετατεθή και πήγα ν' αναλάβω υπηρεσία στην Φλώρινα. Ο προκατόχος μας, ένας κολλητός και καλοθερμένος, παραδίδοντάς μου τους διαφόρους φακέλους και τ' έγγραφα, μου είπε εμπιστευτικά και σε άμεπτη καθαρεύουσα :

— Ίδιαίτερόν τι, διά τας σχέσεις σου μετά των συμμάχων, δέν έχω νά σου συστήσω, ειμή μόνον τό «τσάϊ του Ρολλέ».

«Έγω ενόμισα ότι ή φράσις «Τσάϊ του Ρολλέ», θά ήταν καμιά επίμαχος τοποθεσία, από έκτενης των μετωνομύων οι Γάλλοι.

— Αηλαδή του λέου, τι σημαίνει αυτό ;
— Αηλαδή, αρθρα βουήματα, μικρότητα, μαριελάτες, φρεγανές, πεί-φουρ κλπ.

Και άνοιξε ένα συρτάκι του γραφείου και μου έδειξε τμήματα παξημαδιών και βλοκείματα μιροκότιων.

— Βρε του λέου, Νομαρχία μου παραδίδεις ή Ξενοδοχείο ;

— Τίποτε ! Τίποτε ! Όλα εδώ εξαρτώνται από τό τσάϊ του Ρολλέ..... Είνε φοβερός !

Ήταν τότε ή εποχή, που ό πόλεμος έβραζε σε όλες τις μεριές, οι Γερμανοί βομβαρδίζανε την Φλώρινα με αεροπλάνα κάθε μέρα — έβδομηραπέντε κάτοικοι σκοποθήκαν και πληρωθήκανε ένα πρού—ό κόμορς πεινούσε. άπληρογυετο τό βρώδι ή ζώνησι και ή λοχνοκαία στά στίτια και έδιναν και πέριαν τά «λαισό-πασσέ».

Μέσα στις τόσες φρασίες είχα λημονήσει και τόν Ρολλέ και τό τσάϊ του, με τις τόσες διπλωματικές και γαστρομαγειρικές του γαμνότητες, όταν μιά μέρα μου τόν άναγγείλιανε.

Ήταν ένας άνθροπος, μάλλον άδύνατος, με ένα πρόσωπο μαζού και ξυρωμένο, με πολλές εφένειες, υποκλίσεις, καλούς τρόπους και λόγους κολακευτικούς. Ήταν ύπολογαγός, εργαζόμενος στην εμπιστευτική ύπηρεσία του άνωτέρου Γραφείου του στρατηγείου και είχεν έπιτροπύετος και τό ύπόθηγμα νά είνε «λαισόν»—σύνδεσμος—του έπιτελείου με την Νομαρχία.

Μου είπεν ότι ήταν εφειδρος και κατά τά προπολεμικά του χρόνια, ήταν διευθυντής κάποιας Γαλλοσερβικής, άν ένδημομία καλώς, Τραπεζής στο Βελιγράδι.

Μερικές φορές τό πρόσωπό του έπευνε εφαιρσεις διδασκαλισής αυτηνάς, αλλά τις περισσότερες φορές και μάλιστα όταν δέν ήταν έπιφορημένος με σοβαρές άπατήσεις και έντολές ή φοβερά παράτανα του Στρατηγείου, ή άπειλές κατά του πληθυσμού, ήταν άνθροπος ύποχρεωτικός και άεπαγήτος. Κάτω από τό ύπηρεσιακό άύστηρό του πρόσωπο, διαφανότανε μιά γνήσι γεμιά ενγένεια και καλοσύνη.

Τσάϊ δέν του προσέφερα αυτή τη φορά. Από όμως δέν ήταν λόγος νά μην είνε πρόθυμος και ύποχρεωτικός πάντοτε, και νά με διευκολύνη σε πολλά τότε δύσκολα και στραφνά, και εύκολοταξερηγήματα ζητήματα.

Σ' αυτόν όρείλειται και τό ενδργήματα που πετύχαιε τότε, ύπερ των όλίγων δημοσιών ύπαλλήλων της Φλωρίνης, οι όποιοι έπασχαν περισσότερο από όλους, από έλλειψη τροφίμων. Ξένου και άγνωστου στον τόπο, δέν μπορούσαν νά προμηθευθούν, τά σπανίζοντα από την άγορά, είδη της πρώτης ανάγκης και ίδιως τρώφιμα, ζάχαρη, άλευρα, τυρί, άλάτι, κρέας, κιννίνο, καπνό, τσάϊ, καφε κ.τ.λ.

Με τόν Ρολλέ τά καταφέραμε νά τους προμηθεύη ή Γαλλική έπιμελήτεια, συμπεριλαβούσα όλους τους έλληνας ύπαλλήλους γενικώς, στη δύναμι των άξιωματικών του στρατηγείου...

Πέρασε λίγος καιρός, έφυγεν ό στρατηγός Ρενώ και ήλθεν ό 'Ανρύς. Ο 'Ανρύς άντικατέστησε σχεδόν όλο τό δεύτερο γραφείο του Στρατηγείου και μεταξύ των άλλων έδωκε και τόν Ρολλέ.

Πέρασε πάλιν καιρός, τόν είχα λημονήσει, όταν μιά ήμέρα τόν συναντό στον δρόμο, μεγαχολικό και πικραμένο.

— Μουσιέ ! Μουσιέ, μόν όσον προφέ, μου λέει, σου έπιστώ την προσοχή σου στα κρυπτογραφικά τηλεγραφήματα, που στέλλει ή Νομαρχία στην έλληνική Κυβέρνηση.

(Τότε έλληνική τηλεγραφική ύπηρεσία δέν ύπηχε, καταλήφθεισα ύπό τόν συμμάχων, και όλα τά επίσημα τηλεγραφήματα, κρυπτογραφικά και μη, έδιδοντο και έλαμβάνοντο διά μέσου της γραμμής του Γαλλικού Στρατηγείου).

— Γιατί ; του λέου.
— Έτσι, πρόσχε !

— Μήπως φοβόσαστε ότι σάς κάνουν κατασκοπεία ; Ηουγάζτε... Τά συντάσσω μόνος μου και μόνος μου τά κρυπτογραφού.

— Όχι αυτό, μου άπαντάει, αλλά τό στρατηγείο από καιρού έχε προμηθευθή τό κρυπτογραφικό λεξικό της έλληνικής Διοικήσεως, και σάς μεταφράζει όλα τά τηλεγραφήματα και λαμβάνει γνώσιν.

Κάποιος, φαίνεται, άσυνείδητος ύπαλλήλος, πινός ξέρι από πού 'Υποδιόικησι ή Νομαρχία της Μακεδονίας, είχε παραδώσει τό Κρυπτογραφικό Λεξικό της 'Ελληνικής Διοικήσεως και την κλειδα του, στην Γαλλική ύπηρεσία, άλλοι δε, που άσυνείδητοι πολιτές, τά μετέφραζαν και κατέδιδαν τά εμπιστευτικά τηλεγραφήματα της πατριδος τόν στούς ξένους.

Τόν ευχαρίστησα θερμά και προσοτήθηκα τόν μη ταρωθέντα.

— Και άν τά μεταφράζει, του άπάντησα τό Στρατηγείο, τί κακώ μπορεί νά προκύρη γιά μιά ; Ήμεσι δέν έχομε μυστικά από τους συμμάχους μας και συμπολεμιστάς μας. Τά μυστικά μας είνε και μυστικά σας ! Και άν κρυπτογραφώμε τηλεγραφήματα, ιουτέ τό κάνομε για νά μη περιέχονται εις γνώσιν του κοινού.

Ήσπευσα όμως άμέσως νά είδοποιήσω την Κυβέρνηση, ή όποία άλλες παρεύθης την κλειδα.

Έγώ όμως εξακολουθούσα νά κρυπτογραφού άρισμένα τηλεγραφήματά μου με τη... παλιά κλειδα. Κι έτοι κρυπτογραφούσα, δίδεν εμπιστευτικός, στην Κυβέρνηση, ότι άκριβός ήθελα νά μάθουνε οι... Γάλλοι. Και ίδιως την δυσφορία του λαού για τας πιέσεις και τας έπιτάσεις και τας κακοηθείας της Γαλλικής άσφαλείας που έξεδιθε τά «λαισό-πασσέ». Με τό μέσον αυτό ήμερώναν και συνεμφορόντο κάπως οι στρατιωτικά Γαλλικά άρχια.

Έπίσης τηλεγραφούσα τις παληάνθρωπες τόν 'Ι αλών στη Μακεδονία, που άντι νά πολεμούνε έκαναν προπαγάνδα εναντίον μας και μιά κατακρυφοσαντούσαν στους ενέξαπτους Γάλλους, κάθε τι τό έλληνικό.

Άκόμα δε περισσότερο προσπαθούσα με τόν τρόπο αυτό νά καταστήσω ύποπτους στο στρατηγείο τόν συμμάχων, μερικώς 'Αλβανούς της Κορυτσάς, οι όποιοι είχαν μπη στην καρδιά και τό πορτοφόλι μερικόν Γάλλων, όπωσ, τόν Ντε-Κουάν, και άλλων στρατιωτικών διοικητών και μιά είχαν πάρι στην Κορυτσά και την είχαν κάνει 'Αλβανική ! Ένας δε γυδαίος στρατιωτικός διοικητής της Καστοριάς Ντε-Σέν-Μαρι, είχε χαράξει, και τά συνοσα, της νέας 'Αλβανίας, όριους αυτά ως τό χωριό Σίβριαν, μιση ύπα προς Ανωμάς της Καστοριάς !...

Έτσι με τά κρυπτογραφικά τηλεγραφήματα, κάνοντας τόν χαζό, τους λέγαμε ότι θά ήταν πολύ επιβλαβές, νά τους πούμε διά ζώσης. Παρ' όλα όμως αυτά, τόν καίμενο τόν Ρολλέ, από εκείνη ίδιως την στιγμή τόν είχα βάλει στην καρδιά μου.

Μιά μέρα, θά ήταν πέντε τό άπόγευμα

- το... ρήκη στον δρόμο.
- Πάμε, του λέου, στο σπίτι νά πιούμε ένα τσάϊ.
- Ά, όχι, μου είπε, ευχαριστώ πολύ.
- Μά έχω ένα τσάϊ έξωχο.
- Ευχαριστώ, ευχαριστώ, αλλά... δέν πίνω τσάϊ !
- Πώς ; Δέν πίνεις τσάϊ ειπες !
- Ζαμαί ! Μόνον όταν είμαι άρρωστος και μου τό διατάζουν οι γιατροί, μιά και τότε προτιμώ τό κιννίνο !...
- Δέν έπιανε τσάϊ λοιπόν ό Ρολλέ, με άφωνα μάλιστα βουήγματος ;
- Και τά τόαγα που έβρινε ό προκατόχος μου ;
- Τάπινε ό ίδιος... εις ύθειαν του Ρολλέ !...

Στ. Στ.

ΤΑ ΠΕΡΙΕΡΓΑ

ΕΝΑ ΠΑΡΑΔΟΞΟ ΒΙΒΛΙΟ

Στην Νέα 'Υόρκη, σε μιά δημόσια δημοπρασία παλαιών άντικειμένων πουλήθηκε από όλίγων ήμερών ένα άντίτυπο της πρώτης έκδόσεως του γνωστού βιβλίου «Ταμπεράλιος και άλλα ποιήματα» του μεγάλου 'Αμερικανού ποιητού 'Εδγαρ Άλ-λαν Πόε.

Τό βιβλίο αυτό τυπωμένο στα 1827, τό είχε στην κατοχή του ένας βιβλιοπώλης της Νέας 'Υόρκης, ό όποιος σημειωτόν τό είχε διατηρήσει σε πολύ καλή κατάσταση. Τό άγόρασε δε ένας πλούσιος βιβλιοσυλλέκτης της 'Ινδιαναπόλεως για 20.000 δολάρια, δηλαδή 1.500.000 έλληνικές δραχμές.

Κοιλαγός και καλοθερμένος

